

Přínosy a negativa novely energetického zákona z pohledu šetrné energetiky

Přínosy novel:

- **Provoz mikrozdrojů bez licence**

MPO akceptovalo hlasy České fotovoltaické průmyslové asociace, Aliance pro energetickou soběstačnost a dalších oborových sdružení, které opakovaně vyzývaly k odstranění administrativních bariér pro malé zdroje energie. Jde o první krok, který pomůže obnovit zájem o cenově stále dostupnější obnovitelné zdroje. Podle schválené změny §3 odst. 3 není licence pro výrobu elektřiny nevyžadována pro výrobní s výkonem do 10 kW a to i v případě, když je výrobní připojena k soustavě. Ustanovení dávají podrobnou představu o provozu mikrozdrojů:

- Musí se jednat o výrobní určenou pro vlastní spotřebu zákazníka s výkonem do 10 kW.
- Výrobní musí být připojena do distribuční soustavy na základě smlouvy s provozovatelem distribuční soustavy, tj. musí být splněny podmínky pro připojení výroben elektřiny stanovené stávajícími předpisy.
- V jednom odběrném místě nemůže být připojena výrobní bez licence s výrobní, na kterou její držitel má licenci a pobírá podporu (vlastníci malých elektráren z let 2006 - 2013, kteří čerpají zelený bonus, tedy nemohou zřídit další výrobní bez licence).
- Výrobní může dodávat přetoky do soustavy v množství, které není zatím nijak omezeno. Podstatné je, že za dodanou elektřinu nemůže zákazník inkasovat tržní cenu, protože by se pak jednalo o podnikání, na které je vyžadována licence.

- **Odpovědný zástupce držitele licence**

Novela ruší zákaz vykonávat funkci odpovědného zástupce vždy jen pro jednoho držitele licence.

- **Změna licence při přeměnách společností**

Novela v §10 odst. 11 řeší situace přeměn a odštěpení právnických osob, které jsou držiteli licence. Nástupnická právnická osoba má právo pokračovat v provozu výrobní za splnění daných parametrů při zachování nároku na podporu.

- **Změna organizace Energetického regulačního úřadu**

Podle schválené novely § 17b bude stát v čele ERÚ pětičlenná Rada, volená na 5 let (nikoliv najednou, ale každý rok jeden člen). Členy rady jmenuje a odvolává vláda. Členové Rady musí splňovat nově definované kvalifikační předpoklady. Opatření by mělo vést k posílení transparentnosti i odborného zázemí vedení ERÚ.

- **Otevření připomínkového řízení při tvorbách cenových rozhodnutí ERÚ**

Schválený § 17 odst. 4 až 11 otevírá proces tvorby cenových rozhodnutí a stanoví nové povinnosti ERÚ v jejichž důsledku bude možné efektivněji ovlivňovat přípravu cenových rozhodnutí.

- **Autorizace MPO k výstavbě výrobní**

V novém znění §30a se zvyšuje limit pro povinnost opatřit si autorizaci pro novou výrobní z hodnoty 100 kW instalovaného výkonu na 1 MW.

- **Obnovení podpory výroby tepla pro bioplynové stanice**

V případě bioplynových stanic s výkonem do 500 kW se od doby účinnosti novely zavádí podpora vyrobeného užitečného tepla, a to ve formě zeleného bonusu, jehož výši bude stanovovat ERÚ.

Kontakty:

Martin Sedlák, T: 737 128 471, E: martin.sedlak@alies.cz

Veronika Knoblochová, T: 722 562 453, E: veronika.knoblochova@czepho.cz

Negativní body v novelách:

- **Nezprístupňování tzv. „chráněných informací“ ze strany ERÚ**

Změna energetického zákona v Čl. I povede k zásadnímu snížení transparentního výkonu státní správy ERÚ. Zavádí nový pojem „**chráněná informace**“ s velmi neurčitou definicí. Tyto informace pak ERÚ nebude dále poskytovat. Zásadní oblast činnosti ERÚ, kterou je cenotvorba, se dostane zcela mimo veřejnou kontrolu. Stávající právní úprava ochrany obchodního tajemství, osobních údajů atd. je přitom zcela dostatečná k ochraně zájmů držitelů licencí. Obdobný návrh již jednou vyřadila LRV z důvodu nepřijatelného omezování práva na informace.

- **Chybějící definice pojmů „modernizace“ a „rekonstrukce“**

Poslanci se pozměňovacím návrhem pokusili řešit dlouhodobě neudržitelný výklad ERÚ, kdy každá úprava výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů znamená její modernizaci a v důsledku toho ztrátu stávajících výše podpory. Aby však došlo k vyřešení situaci, doporučujeme vhodnější formulaci zmíněného bodu. Podle přiloženého formulového návrhu nebude za modernizaci považována běžná oprava, údržba, nebo jakákoliv jiná úprava výroby, která je vyvolána požadavky právních předpisů. Tento výklad pak vede k efektivnímu využívání stávajících obnovitelných zdrojů, umožní provozovatelům jasnou orientaci mezi zásahy v podobě opravy a zásahy, které již budou na úrovni modernizace. Tuto úpravu podpořil Hospodářský výbor i MPO.

- **Zrušení podpory pro vnořené výroby**

Předložený návrh omezuje svobodu volby mezi režimy podpory pro tzv. vnořené výroby. Vnořenou výrobnou je výroba, která je připojena k elektrizační soustavě prostřednictvím jiné výroby. Argumentaci MPO v důvodové zprávě o nemožnosti měření elektřiny považujeme za zavádějící a neodpovídající skutečnému stavu. Tato otázka byla technicky vyřešena v informačním systému Operátora trhu a evidence vnořených výroben, které pobírají podporu ve formě výkupních cen, a nezpůsobuje v systému operátora trhu žádné problémy.

- **Podpora pro decentrální výrobu elektřiny**

Novela zákona ruší podporu decentrální výroby elektřiny. Stanovení této podpory v platném právním předpise se přitom opírá o požadavky Evropského práva. Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti v článku 15 obsahuje následující ustanovení: „*Pokud jde o elektřinu, zajistí členské státy, aby regulace sítí a sítové sazby splňovaly kritéria uvedená v příloze XI s přihlédnutím k pokynům a kodexům vypracovaným podle nařízení (ES) č. 714/2009.*“

Po plánovaném zrušení podpory decentrální výrobu elektřiny tento požadavek směrnice zjevně v ČR nebude naplněn. Předložený pozměňovací návrh směřuje k zachování tohoto druhu podpory, který je zakotven v Hlavě VIII zákona o podporovaných zdrojích energie.

- **Zrušení osvobození od povinnosti platit daň elektřiny z obnovitelných zdrojů**

Novela zavádí povinnost platit daň z elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a to i v případě, že je tato elektřina určena pro vlastní spotřebu. Plátce, který spotřebuje nezdaněnou elektřinu, vypočítá daň tak, že vynásobí množství spotřebované elektřiny v MWh sazbou 28,30 Kč/MWh. Výslednou daň zaokrouhlí, v souladu s § 146 daňového řádu, na celé koruny nahoru.

Provozovatelům malých střešní systému tak vznikne registrační povinnost k dani z elektřiny a měsíční povinnost podávání daňového přiznání a platby daně ze spotřebované elektřiny. Uvedené změny pak znamenají zvýšenou administrativní zátěž, a to nejen pro drobné výrobce elektřiny, ale i pro správce daně. Přínosy pro stát (pro 5 kW FVE jde o 155 Kč ročně) jsou naprosto zanedbatelné.

- **Odstranění nadbytečné kvalifikace pro společnosti instalující obnovitelné zdroje**

Navrhujeme zrušit povinnost získat zvláštní osvědčení o získání profesní kvalifikace způsobilosti, jako jednu z podmínek k oprávnění instalovat vybrané zařízení vyrábějící energii z obnovitelných zdrojů. Tato podmínka jde totiž nad rámec požadavků příslušné evropské směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. Nadbytečnost připustilo i ministerstvo průmyslu.